

Cumegn da Surses

**Lescha da sepultura e da santieri
(LdS)**

Cuntign

	Seite
I. Determinaziuns generalas	3
Art. 1 – Intent dalla lescha	3
Art. 2 – Incumbensas e cumpetenzas dalla suprastanza communal	3
Art. 3 – Incumbensas e cumpetenzas digl sarvetsch tecnic	
Art. 4 – Obligaziun d'annunztga	4
II. Fatgs da sepultura	4
Art. 5 – Furmas da sepultura	4
Art. 6 – Li da sepultura	4
Art. 7 – Deis da sepultura	4
Art. 8 – Sepultura	4
Art. 9 - Transferimaint	4
Art. 10 – Dretg da sepultura	4
III. Urden da santieri	5
Art. 11 - Fossas	5
Art. 12 – Termin per plazzar igl monumaint da fossa	5
Art. 13 – Recipiaints da sepultura	6
Art. 14 – Register da fossas e plans da santieri	6
Art. 15 – Equipamaint dalla fossa	6
Art. 16 – Repartiziun e maseiras dallas fossas	6
Art. 17 – Silenzi da bara	6
Art. 18 – Rumageda dallas fossas	7
Art. 19 - Mantignamaint	7
Art. 20 – Generalitads pertutgont la protecziun digls stabilimaints	8
Art. 21 - Tariffas	8
Art. 22 - Responsablidad	9
IV. Determinaziuns penelas e meds legals	9
Art. 23 – Determinaziuns penelas	9
Art. 24 - Recurs	9
V. Determinaziuns finalas	9
Art. 25 – Antrada an vigour	9

Relascheda sen basa digl art. 3 dalla constituziun communal da Surses e dalla lescha davart la protecziun da sanadad digl cantun Grischun (BR 500.000 Lescha da sanadad).

Persungas, funcziuns e denominaziuns professiunalas ainten chesta lescha sa refereschon a tottas dus schlattagnas, schinavant tgi sa resulta betg en oter senn or dalla lescha.

I. Determinaziuns generalas

Art. 1

Intent dalla lescha

La lescha da sepultura e da santieri preschainta regla la sepultura da defuncts sen igls santieris publics digl cumegn da Surses a Beiva, Cunter, Murmarera, Mulegns, Parsonz, Riom, Rona, Salouf, Savognin, Sur e Tinizong.

Art. 2

Incumbensas e cumpetenzas dalla suprastanza communal

Alla suprastanza communal surstat la survegliaziun suprema davart igl urden da sepultura e da santieri. An chel connex adamplescha ella spezialmaintg las suandontas incumbensas:

- a) la survegliaziun cumplessiva digl urden da santieri
- b) igl stgaffeir santieris e decider davart la furma da mantignamaint e d'adiever
- c) igl conceder lubientschas per monumaints da fossa
- d) l'approvaziun digls plans da santieri
- e) l'organisaziun digls santieris e lour mantignamaint
- f) la denominaziun digls ortulans da santieri
- g) lubeir igls meds per igl mantignamaint digls santieris sur igl preventiv u credit
- h) fixar las tariffas da sepultura
- i) decider, publitgier ed organisar la rumageda da parts digl santieri siva dalla scadenza ordinaria digl silenzi da bara

La suprastanza pò delegar l'execuziun dalla lescha u singulas incumbensas alla direcziun da gestiun u ad oters funcziunaris communal.

Art. 3

Incumbensas e cumpetenzas digl sarvetsch tecnic

Agls sarvetschs technics surstattan las suandontas incumbensas:

- a) fixar igl modus da sepultura ed igl termin an convignientscha cun igls confamigliars ed igls uffezis parochials
- b) manar igls registers da sepultura ed igls plans da santieri cun controlla da fossas
- c) surdar agls ortulans da santieri da cultivar fossas, tgi vignan betg mantigneidas digls confamigliars.
- d) la controlla davart igl silenzi da bara ed igl urden segls santieris
- e) la preparaziun dallas fossas
- f) igl mantignamaint e la tgira digls areals da santieri cun excepziun dallas fossas
- g) metter a disposiziun personal auxiliar tar sepulturas
- h) ulteriours lavours sen incumbensa dalla suprastanza communal

Obligaziun
d'annunztga

Art. 4
Mintga mortori segl intschesch digl cumejn da Surses ò da neir
annunztgia immediat agls sarvetschs d'abitants digl cumejn.

II. Urden da sepultura

Furmas da sepultura

Art. 5
I vign disfrantzgea tranter las suandontas furmas da sepultura:

- sutarada cun vaschel da mort
- sutarada dad urnas
- nischas dad urnas
- fossa comunabla per la sepultura da tschendra
- fossa d'unfants

Li da sepultura

Art. 6
La tscherna d'en santieri public è da prancepi libra. Per muteivs
impurtants, pò la suprastanza comunala restranscher l'elecziun
libra.

Deis da sepultura

Art. 7
An cass extraordinaris e speziats (p. ex. per muteivs sanitars), pò la
suprastanza comunala lubeir sepulturas er las dumengias e firos.

Sepultura

Art. 8
¹ Las sepulturas per aderents dallas baselgias cantunalas on li per
regla ainten las baselgias dallas vischnancas.
² L'organisaziun dalla sepultura schea an cumpetenzza digls cumejns-
baselgia. La raspada an malancurada sa scontra digl taimp fixo tar la
baselgia da malancurada. En'otra organisaziun succeda angal tenor
cunvignientscha comunabla.

Transferimaint

Art. 9
Igl transferimaint d'ena bara è tgossa digls confamigliars. Igl
transferimaint per la cremaziun scu igl transferimaint dalla tschendra
sen santieri è tgossa digls confamigliars. Schi mantgan igls
confamigliars, surpeglia igl cumejn chella incumbensa.

Dretg da sepultura

Art. 10
Igl dretg da sepultura segls santieris digl cumejn da Surses exista per

- a) abitants digl cumejn da Surses
- b) persungas tgi abiteschan ordvart
- c) persungas tgi èn mortas u neidas cattadas scu baras sen igl
territori da cumejn

III. Urden da santieri

Art. 11

Fossas

¹ I vign disfrantzgea tranter

- a) **Fossas per vaschels da mort per persungas carscheidas**
Segl plaz d'ena fossa dastga neir sutaro en vaschel da mort ed en'urna.
- b) **Fossas per vaschels da mort per unfants anfignen 10 onns**
- c) **Fossas per urnas da tschendra**
Segl plaz d'ena fossa dastgan neir sutaradas dus urnas.
- d) **Nischas per urnas**
I exista nigina pretensiun per ena sepultura ainten ena nischa d'urnas. Schinavant tgi las nischas avant mang èn occupadas, vignan purscheidas sepulturas dad urnas ainten ena fossa. Siva dalla scadenza digl pòss da fossa, vign la tschendra pigleida or dalla nischa d'urnas e sutarada ainten en li inditgia.
- e) **Fossas da cuminanza**
Ainten las fossas da cuminanza, pò la tschendra dallas persungas trepassadas neir sutarada.

² Igl monumaint da fossa, l'inscripziun e la reschla ston neir organisos tar fossas per vaschel da morts antras igls confamigliars e sen agen chint.

³ Igl monumaint dalla fossa e l'inscripziun tar fossas cun urnas da tschendra, ston neir organisos digls confamigliars e sen agen chint.

⁴ La tavla dalla fossa per curveir las nischas d'urna vign organisada digl cumegn. La creaziun dall'inscripziun succeda an furma homogena an incumbensa digl cumegn. Igls costs per la tavla dalla fossa von a chint digls confamigliars.

⁵ Sen giaveisch digls confamigliars, pò igl nom, prenom e l'annada digl defunct neir inscretga tar las fossas da cuminanza sen la tavla da commemoraziun existentia. L'inscripziun vign surdada an incumbensa digl cumegn e sa drezza mintgamai tenor igl moster dalla tavla da commemoraziun dalla fossa da cuminanza respectiva. Igls costs per la gravura von a chint digls confamigliars.

Art. 12

Termin per plazzar igl monumaint da fossa

¹ Tar sepulturas an tera duessan igl monumaint da fossa scu er la reschla neir plazzos igl pi bod 8 meis ed igl pi tard 18 meis siva dalla sepultura.

² Fossas d'urna on da neir inscretgas ainfer 6 meis siva dalla sepultura.

Art. 13

Recipiants da sepultura

¹ Per igls vaschels da mort ò da neir fatg adiever da lenna betg tractada e tgi sa decumpona spertamaintg u da materials tgi sa decumponan spertamaintg ed èn ecologics. Ultra da chegl duessan els

er esser adattos per igl transferimaint, per la deposiziun dalla bara e per la sepultura an fossa u cremaziun.

² Schi la bara è anzugleida cun ena anvelada da material sintetic, duess neir proculo, an duevla moda curt avant la sepultura, en'approvisiun d'aria suffiziainta tar la bara. Vashels da mort da metal èn betg lubias.

³ Las urnas ston esser produtgeidas cun material decumponibel.

Art. 14

Register dallas fossas e plans da santieri

¹ Igl cumegn magna en register da fossas per mintga santieri, tgi cumpeglia igl numer dalla fossa, nom e prenom digl defunct ed igl onn da naschienscha e mort.

² La furmaziun digls singuls santieris vign fixada aint igls plans da santieri.

Art. 15

Equipamaint dallas fossas

¹ Monumaints e reschlas da fossas dastgan neir erigias, midos u allontanos angal an cunvignientscha cugl cumegn.

² Monumaints da fossa ed ulteriours equipamaints da fossa on da s'adattar armonicamaintg agl maletg cumplexsiv digl santieri e duessan risguardar igls usits locals.

Art. 16

Repartiziun e maseiras dallas fossas

¹ Las fossas per vashels da mort ed urnas da tschendra vignan ordinadas separadamaintg l'egna da l'otra an retschas cuntinuontas.

a) mintga fossa ò d'aveir minimum ena distanza da 50 cm davent dall'otra

b) tar carschias 1.10 m distanza davent digl mez dalla fossa anfignen tar igl proxim mez

c) tar unfants 0.90 m distanza davent digl mez dalla fossa anfignen tar igl proxim mez

² Las fossas on da neir tgavadas sen las suandontas profunditads minimalas:

- retschas da fossas per vashels da persungas carscheidas 1.60 m

- retschas da fossas per vashels d'unfants anfignen 10 onns 1.20m

- retschas da fossas per urnas da tschendra 0.80 m

Art. 17

Silenzi da bara

¹ Igl silenzi da bara per sepulturas an tera ed urnas cozza 25 onns. L'exhumaziun avant tg'igl silenzi da bara scroda, sa drezza agl dretg cantunal.

² Sen dumonda digls confamigliars, pò la suprastanza communal prolungar en silenzi da bara d'ena fossa per unfants sen 40 onns, premess tgi exista betg mancanza da plaz sen santieri.

³ Igl silenzi da bara na vign betg prolungo posteriouramaintg an cass d'ena sepultura d'urna u tschendra.

⁴ Igl transferimaint dall'urna da tschendra ainten ena fossa è pussebel anfignen maximum 15 onns siva dall'amprema sepultura.

⁵ La suprastanza communalà pò lubeir en'aboliziun prematurada dallas fossas, sch'igl èn avant mang muteivs impurtants.

⁶ Per igl deposit dalla tschendra ainten las fossas comunablas, exista nigra limita da taimp.

Rumageda dallas fossas

Art. 18

¹ La rumageda d'ena part digl santieri ò da neir communitgeida uffizialmaintg dall'administraziun communalà aglmanc treis meis ordavant. Agls confamigliars è chegl da communitgier an scretg, schinavant tgi dat tals e lour adressas son neir erueidas.

² Igl rumager las fossas è tgossa digls confamigliars. Sen giaveisch pò igl cumegn neir incumbenso da rumager la fossa a chint digls confamigliars.

³ Davart igl equipamaint e monumaints da fossa betg retratgs ainfer igl termin, pò igl cumegn disponer. Igl costs per la dismessa von a chint digls confamigliars.

⁴ Sen giaveisch digls confamigliars vignan las tavlas dallas nischas d'urna messas a lour disposiziun a caschung dalla rumageda.

Mantignamaint

Art. 19

Igl mantignamaint dalla fossa è da prancepi tgossa digls confamigliars.

a) Igl monumaints da fossa, las reschlas u segns commemorativs sen santieri on da neir mantignias an furma degna. En mantignamaint cultivo stò esser procurò. Schi chella obligaziun vign tralasheda, ordinescha igl cumegn las maseiras necessarias a gravezza digls confamigliars.

b) Ornamentals da flours u amplantaziuns, tgi restranschan u disturban otras fossas u veias da passadi perveia da lour otezza e dimensiun, vignan tagledas u allontanadas antras igl cumegn u an incumbensa da tal.

c) Ainten e dasper las nischas d'urnas èn lubeidas nignas amplantaziuns u oters ornamentals da flours, cun excepziun dallas nischas preveidas extra per chel intent. I dastgan er betg neir montos objects da regurdientscha, fotografias, maletgs u otras tgossas.

d) Siva dalla sepultura dastgan neir piazzadas cuppas ed ornamentals da flours durant max. 60 deis. Siva la scadenza da chel termin ston neir allontanadas, e schi necessari, dismessas tottas flours deponeidas, recipiaints u otras tgossas antras igls confamigliars. Schi igls confamigliars suondan betg a chella obligaziun, pon igls collaboratours digl sarvetsch tecnic exequir la dismessa. Igl costs da labour vignan mess a chint agls confamigliars.

e) Tar la fossa comunabla èn amplantaziuns betg pusseblas.

f) Las fossas comunablas vignan mantigneidas antras igl cumegn da Surses resp. per la sia incumbensa.

Art. 20

Generalitads per la protecziun digls

¹ Igl access aint igls santieris è lubia a mintgign. Igl è da piglier risguard sen constrictos preschaints. Rusment normal e rusment verd

implants

on da neir dismiss mintgamai aint igls containers respectivs tgi stattan a disposiziun persiva.

² Scumando ègl da:

- a) far donn, devastar e tschuffargner las fossas u igls monumaints da fossa
- b) allontanar craps da fossa, reschlas etc.
- c) allontanar plantas sainza autorisaziun
- d) discorrer fitg dad ot u otramaintg cun en sa deputar disturbont
- e) piglier tgangs ainten santieri

Tariffas

Art. 21

Igl fixar las tariffas tenor las taxas enumeradas an suandont surstat alla suprastanza communal. Las tariffas da taxas vlevlas mintgamai vignan fixadas dalla suprastanza communal ainten en urden da tariffas specific.

1. per defuncts cuagl davos domicil da dretg civil aint igl cumegn durant igls davos diesch onns, vignan incassadas nignas taxas.
2. per defuncts cuagl davos domicil da dretg aint igl cumegn, schinavant tgi chel ò cuzzo pi pac tgi diesch onns:
 - a) fossa per vaschels da carschias:
1'000.00 fr. anfignen 2'000.00 fr.
 - b) fossa per vaschels d'unfants anfignen 10 onns:
gratuit
 - c) fossa per urnas da tschendra:
800.00 fr. anfignen 1'600.00 fr.
 - d) nischa d'urnas:
800.00 fr. anfignen 1'600.00 fr.
 - e) sagonda urna ve dalla pare:
400.00 fr. anfignen 800.00 fr.
 - f) urnas ainten ena fossa existenta:
400.00 fr. anfignen 800.00 fr.
 - g) fossa comunabla:
200.00 fr. anfignen 400.00 fr.
3. Per defuncts cun domicil orsoura:
 - a) fossa per vaschels da mort per carschias:
4'000.00 fr. anfignen 8'000.00 fr.
 - b) fossa per vaschels d'unfants anfignen 10 onns:
gratuit
 - c) fossa per urnas da tschendra:
3'200.00 fr. anfignarn 6'400.00 fr.
 - d) nischa d'urnas:
3'200.00 fr. anfignen 6'400.00 fr.
 - e) sagonda urna ve dalla pare:
1'600.00 fr. anfignen 3'200.00 fr.
 - f) urnas ainten ena fossa existenta:
1'600.00 fr. anfignen 3'200.00 fr.
 - g) fossa comunabla:
800.00 fr. anfignen 1'600.00 fr.

Art. 22
Responsabladad Igl cumegn surpeglia nigra responsabladad per donns tgi vignan caschunos antras forzas surnaturalas, decadenza, pressiun dalla neiv, vents furious, schalada, animals u antras terzas persungas.

IV. Determinaziuns penelas e meds legals

Art. 23
Determinaziuns penelas Cuntravenziuns vers la lescha da sepultura e da santieri vignan puneidas antras la suprastanza communal cun multas d'anfignen 5'000.00 fr. Ultra da chegl resta l'execuziun dalla disposiziun resalvada a chint digl culpant, scu er igl anviamaint ad en derscheder penal.

Art. 24
Recurs¹ Anvers tottas disposiziuns ins pò recorrer an terma da 30 deis tar la suprastanza communal. Igl recurs ò da cuntignair ena proposta, igls fatgs cun igls mussamaints scu er ena mutivaziun.
² Decisiuns dalla suprastanza communal pon neir contestadas ainfer 30 deis siva dalla consegna tar la dertgira administrativa digl cantun Grischun.

V. Determinaziuns finalas

Art. 25
Vigour La lescha da sepultura e da santieri preschainta vo an vigour cun l'approvaziun antras la radunanza communal per **XX. Monat Jahr**
Cun l'antrada an vigour da chesta lescha vignan dissolveidas tot las determinaziuns digls cumegns uriunds da Bivio, Cunter, Mulegns, Marmorera, Riom-Parsonz, Salouf, Savognin, Sur e Tinizong-Rona tgi stattan an cuntradicziun cun tala.

Approvo dalla radunanza communal digls

Per la suprastanza communal da Surses

Igl mastral:

Igl scrivant da cumegn:

.....
Leo Thomann

.....
Beat Jenal